

**DOPRAVA
A MOBILITA**
výzkumný tým

PŘEHLED STAVU DOPRAVY A SLUŽEB SOUVISEJÍCÍCH S MOBILITOU A JEJICH DOPADŮ NA ÚZEMÍ ENVIRONMENTÁLNĚ CITLIVÝCH OBLASTÍ V ČR

Dotazování zástupců správ velkoplošných
chráněných území (CHKO a NP) v České republice

Dotazování zástupců správ velkoplošných chráněných území (CHKO a NP) v České republice

- forma dotazování (telefonicky, e-mailem)
- telefonicky: doba trvání 20–60 minut
- e-mailem: zasláné odpovědi dotazovaným
- období: květen–srpen 2020
- 28 dotázaných zástupců správ CHKO nebo NP
- spolupráce s AOPK (doporučení kontaktních osob)
- Témata dotazníku:
 - počty návštěvníků*
 - vybírání vstupného*
 - regulace návštěvnosti*
 - maximální kapacita*
 - struktura návštěvníků*
 - organizovaný turismus*
 - možnosti dojíždění vlakem, autobusem, na kole*
 - možnosti a cena parkování*
 - dopravní a mobilitní služby*
 - řešené studie vlivu dopravy na ŽP*

Výsledné informace neprezentují primární data a jedná se o interní dokument

oblast	lokalita
Na několika územích je vybíráno vstupné v nejdůležitějších lokalitách, např.	
CHKO Jeseníky	Rejvíz (30 Kč – peníze používány na úpravu chodníků a údržbu lokality)
CHKO Český kras	vstupné do jeskynních systémů
CHKO Moravský kras	vstupné do jeskynních systémů
CHKO a NP Šumava	registrace za splouvání Vltavy (500 Kč), stanovený maximální počet návštěvníků
Výjimky vybírání vstupného v rámci CHKO do přírodních zajímavostí jsou například v:	
CHKO Broumovsko	Adršpašsko – Teplické skály (150/120 Kč, vybírají samosprávy nebo jiné subjekty)
NP České Švýcarsko	Soutěsky Kamenice (vybírá obec Hřensko)
soukromí vlastníci, např.:	
CHKO Český ráj	Prachovské skály
NP České Švýcarsko	Pravčická brána
Na mnoha místech jsou pak vybírány vstupy na různé památky nebo rozhledny, např.	
CHKO Bílé Karpaty	rozhledna Velký Lopník, rozhledna Travičná (20 Kč)
CHKO Český kras	Karlštejn, Solvayovy lomy
CHKO Kokořínsko – Máchův kraj	Hrad Bezděz
CHKO Lužické hory	hrady, štoly
NP Podýjí	Nový Hrádek, Zámek Vranov

Správa CHKO nemá kompetence k vybírání vstupného. Vstupné tak není nikde vybíráno z hlediska ochrany přírody.

Návštěvnost je dále regulována těmito způsoby:

Počtem parkovacích míst	př. v CHKO Český kras
Omezením vstupu mimo značené stezky	př. u některých NPR v CHKO Bílé Karpaty
Nařízené uzavření stezek nebo oblastí	př. Apolena u Trosek, Skály na Sokolu, Javorový důl – vše v CHKO Český Ráj
Přechodné uzavření některých lokalit kvůli hnízdění ptáků nebo netopýrů	př. v CHKO Labské pískovce a NP České Švýcarsko, CHKO Moravský kras
Úplným zrušením některých stezek bez náhrady	v historii nastalo např. v CHKO Český ráj.
Návštěvníckou infrastrukturou	př. v CHKO Křivoklátsko – naučné stezky, mostky, zábradlí, vyhlídky
Požární nebezpečí – omezení pohybu jen po značených turistických stezkách	př. v CHKO Labské pískovce a NP České Švýcarsko
Limity lokality	př. v CHKO Moravský kras – limit vstupu do jeskynního systému
Omezený vstup mimo stezku	př. v CHKO Poodří v NPR Polanská bariéry pro pěší a cyklisty
Oplocením nejhroženějších lokalit	př. v CHKO Slavkovský les v NPP Křížky kvůli vysokému sešlapu keříčkové vegetace
Živelná regulace místní komunitou	př. v CHKO Třeboňsko – nesnášenlivost cykloturistiky – cyklistických „vláček“ na místních komunikacích
Omezení sportovní činnosti (př. horolezectví) kvůli hnízdění ptáku	př. v CHKO Žďárské vrchy, CHKO Labské pískovce, CHKO Český ráj
Stav a dostupnost infrastruktury	př. CHKO Železné hory

Regulace formou zákona č.114/1992 o ochraně přírody (př. zákaz vstupu do NPP), dále jsou pak využívány další druhy regulace jako jsou zábradlí, směrovky, směrové tabule, značení turistických tras a cyklotras, zákazy vjezdu motorových či nemotorových vozidel.

V některých oblastech jsou navrhovány nebo doporučovány způsoby chování pohybu v krajině, které mohou do jisté míry regulovat návštěvnost některých míst. Takovým příkladem mohou být cedule s těmito doporučeními: „Neuhýbejte zde mimo trasu (nezkracujte)“, „Nevstupujte – chráněné rostliny“, „Na trasu B se dostanete za 2 minuty tímto směrem“.

Zahranční turisté navštěvují především tyto oblasti:

CHKO Broumovsko	Poláci, dříve poměrně hodně Němců, Holanďanů
CHKO Bílé Karpaty	Slováci (z oblasti Trenčín, Bratislava)
CHKO Jeseníky	Poláci (navštěva oblastí Rejvíz, Bílá Opava)
NP Krkonoše	zahraniční návštěvníci cca 40 % z celkového počtu návštěvníků
CHKO Labské písky	zahraniční návštěvníci cca 40 % z celkového počtu návštěvníků
NP České Švýcarsko	zahraniční návštěvníci cca 43 % z celkového počtu návštěvníků
CHKO Lužické hory	Němci (zažitý sudetský způsob cestovního ruchu)
CHKO Moravský Kras	část návštěvníků z Polska
NP Podyjí	zahraniční návštěvníci cca 5 % z celkového počtu návštěvníků, z toho 95 % Rakušanů
CHKO Slavkovský les	v blízkosti lázní NS Kladská – zahraniční návštěvníci cca 25 % z celkového počtu návštěvníků v konkrétní lokalitě

Jednodenní výlety především v těchto oblastech:

CHKO Beskydy	dostupnost z velkého města do 30 km
CHKO Bílé Karpaty	lokální turisté z Jihomoravského a Zlínského kraje + Slovenska
CHKO Brdy	tzv. zelená tělocvična
CHKO Broumovsko	jednodenní autobusové zájezdy z Polska
CHKO Český kras	návštěvy z Prahy (využívající hromadné dopravy: autobus, vlak)
CHKO Český les	odhadem 70 % jednodenních návštěv
CHKO Český ráj	blízkost velkých měst
CHKO Kokořínsko – Máchův kraj	dostupnost z Prahy, přijíždějící návštěvníci autem
CHKO Křivoklátsko	jednodenní návštěvy z Příbrami, Berouna, Rakovníka a Kladna
NP Krkonoše	pouze 30 % jednodenních návštěv z celkového počtu návštěv
CHKO Lužické hory	převážné jednodenní nebo víkendové návštěvy
CHKO Moravský kras	dominuje jednodenní návštěvnost (i zájezdová)
CHKO Poodří	převládají jednodenní návštěvy z Ostravy a okolí
CHKO Slavkovský les	většinově jednodenní návštěvy, chybí služby

oblast	organizovaný turismus
CHKO Beskydy	agentura organizující turismus zde není, pořádají se zde ale velké organizované závody, př. je i Beskydská 7mička (každý víkend několik stovek lidí)
CHKO Broumovsko	polské agentury přivážející návštěvníky, v Polsku v lázeňských oblastech nabízeny turistické balíčky výletu do Broumovska
CHKO České středohoří	dvě cestovní agentury (CK Víkend, Hoška Tour)
CHKO Český kras	organizované zájezdy na Karlštejn a jeskyně)
CHKO Český ráj	agentury organizující sportovní vyžití v oblasti (splouvání Jizery, skálolezení především pro českou klientelu – Outdoor Discovery, Sundisk. Zahraniční turisté se dopravují individuálně.
NP Krkonoše	turisté dojíždějící do oblasti skrze agentury jsou, není zde ale žádná majoritní
NP České Švýcarsko, CHKO Labské pískovce	agentura dovážející zahraniční turisty z Prahy do oblasti – Northern Hikes
CHKO Litovelské Pomoraví	aktivní vodácké cestovní agentury
CHKO Třeboňsko	občas v oblasti zastaví autobusy s čínskými turisty, kteří jedou z Krumlova

- parkoviště v CHKO většinou zřizují města a obce
- parkování podél lesních cest, v intravilánech obcí a měst před domy místních obyvatel
- přetíženost parkovacích míst je patrná v nejvíce navštěvovaných dnech, zimním období
- nedostatečná kapacita parkovacích míst je i limitním faktorem pro turistický ruch
- na mnoha místech se porušuje zákaz parkování
- v řadě CHKO je snaha vytipovat plochy pro záchytné parkoviště (neplacené vs. placené parkování)
- pasportizace parkovišť na tak širokých územích jako jsou CHKO nebo NP není dostupná
- některá parkoviště jsou v soukromém vlastnictví
- příklady: CHKO Broumovsko, CHKO Moravský Kras, CHKO Brdy / NP Podyjí

Příklady cen za parkování v některých CHKO a NP

Parkování od 100 do 200 Kč

CHKO Jizerské hory	Bedřichov 100 Kč/den
CHKO Český kras	Svatý Jan pod Skalou 100 Kč/den, Karlštejn 100 Kč/den
CHKO Jeseníky	Hvězdárna 100 Kč/den
CHKO Litovelské Pomoraví	maximální denní platby 100 Kč/den
CHKO Labské pískovce a NP České Švýcarsko	dle lokality okolo 100 Kč/den, Hřensko 150 Kč/den
CHKO Broumovsko	maximální denní platby 150 Kč/den
CHKO a NP Šumava	maximální denní platby 100 – 150 Kč/den

Více jak 200kč

CHKO Křivoklátsko	autobus 200 Kč/den
NP Krkonoše	Horní Mísečky 300 Kč/den
CHKO Broumovsko	autobus 350 Kč/den
CHKO Jeseníky	Ovčárna 400 – 500 Kč/den*
NP České Švýcarsko	Hřensko autobus 600 Kč/den

Výše parkovného může být limitujícím faktorem pro parkování, které pak ústí ve vyhledávání jiných parkovacích míst. Pokud není vytvořen lokální informační systém o vytíženosti parkovišť při vjezdu do oblasti, současně se zákazem vjezdu (při naplnění parkovacích míst), pak lze očekávat, že lidé vyhledávají alternativy, kde zaparkovat.

území	dopravní/mobilitní služba
CHKO Beskydy	bobová dráha stezka v korunách stromů
CHKO Bílé Karpaty	městský lázeňský vláček (Luhačovice)
CHKO Brdy	koňské potahy
CHKO České středohoří	linky pro cyklisty (DÚK) lodní doprava (Povodí Labe, Labská plavební společnost)
CHKO Český kras	Turistický vláček (záměr – zvažuje se)
CHKO Český les	autobus na Čerchov (Domažlice – Čerchov – Waldmünchen) cyklobus (Ariva) – zvažuje se povolit vjezd autobusu do zákazu vjezdu
CHKO Český ráj	turistický vláček balónové létání, letadla
CHKO Jeseníky	autobus pro handicapované a seniory (ZTP, 70+) – 1x týdně
CHKO Jizerské hory	bikepark
CHKO Kokořínsko – Máchův kraj	turistický vláček (z Mělníka na Kokořín)
NP Krkonoše	autobusová linka Špindlerův Mlýn – Špindlerova bouda (celoročně) autobusová linka Horní Mísečky – Zlaté návrší (část roku)
CHKO Labské pískovce a NP České Švýcarsko	turistický vláček (Hřensko – Mezní louka – Hřensko) – soukromý provozovatel
CHKO Lužické hory	bikepark a lyžařský vlek (Polevsko)
CHKO Moravský kras	turistický vláček lanovka
CHKO Orlické hory	horské vleky
CHKO a NP Šumava	sezónní autobusové linky do oblasti NP turistický vláček (Železná ruda – Černé jezero)
CHKO Třeboňsko	turistický vláček v Třeboni (trasa vláčku ve střetu s pěšími)
CHKO Železné hory	cyklobus (Pardubice – Chrudim)

Velký nárůst zájmu o elektromobilitu (elektrokola) ve všech oblastech. V CHKO a NP Šumava je možnost zapůjčení i e-skútrů a několika e-vozidel.

Na některých místech je možnost půjčit si kola u Českých drah v návaznosti na vlakové spojení do oblasti, př. CHKO Litovelské Pomoraví, CHKO Třeboňsko

území	studie
CHKO Broumovsko	Územní studie specifické oblasti Broumovsko. Koncepce práce s návštěvnickou veřejností. Plán péče (2022/2023)
CHKO České Středohoří	EIA (dálnice D8, modernizace železničních tratí podél Labe). Současně pak Folknářská a Manušická spojka – přivaděč na D8
CHKO Český les	Návrhy mobility – rozvoje Čerchova
CHKO Český ráj	Vliv splouvání řeky Jizery na faunu (mihule) – aktuálně řešený
CHKO Kokořínsko – Máchův kraj	Studie řeky Ploučnice (mobilita)
NP Krkonoše	Studie řešení dopravy (ČVUT a Škoda auto). Studie splachu ze silnic (solení) – vliv na faunu a floru
CHKO Litovelské Pomoraví	Studie za účelem posouzení záměru – severního obchvatu Litovle
CHKO Orlické hory	EIA parkoviště (na území obce Deštné) Studie vlivu uvažované výstavby kanálu Dunaj-Odra-Labe.
CHKO Poodří	Studie vlivu letecké dopravy na hnízdění ptáků (mezinárodní letiště Ostrava). Studie vlivu rozšiřování průmyslové zóny Mošnov na potravní základnu dravců. Studie výstavby vysokorychlostní železnice podél stávajícího koridoru při hranici CHKO.
CHKO a NP Šumava	Studie na potřebnost zavedení autobusové prázdninové rekreační dopravy a její vliv na redukci individuální automobilové dopravy
CHKO Třeboňsko	obchvat kolem Třeboně – byl zamítnut

území	problémy
CHKO Beskydy	skialpinismus – jízda mimo trasy, nárůst zájmu (př. Lysá hora)
CHKO České Středohoří	neoprávněné vjezdy, nelegální tábořiště – odpadky
CHKO Český les	lepší přístup do oblasti přes Německo
CHKO Jeseníky	absence toalet u parkovišť – znečištění okolí (př. Rejvíz)
CHKO Jizerské hory	narušování nočního klidu zvěře – běžecké lyžování se svítilkem v noci
CHKO Kokořínsko – Máchův kraj	řeka Ploučnice – overtourism Doksy – negativní pohled na zvýšený turismus Kokořínské údolí – prozatím nerealizována myšlenka zákazu vjezdu automobilů do Kokořínského dolu
NP Krkonoše	demarketing – nepropagují se přetížené lokality ve spolupráci s destinační agenturou
CHKO Orlické hory	silný vliv nového polského lyžařského areálu Zieleniec (výstavba obrovského komplexu, vznik příhraničního střediska, osvětlená sjezdovka)
CHKO Třeboňsko	lidské „cyklovláčky“ na úzkých silnicích (nemožnost předjet automobilem, agresivita místních vůči overtourismu – podomácku zhotovené zákazové značky, rozsypávání střepek proti cyklistům, hanlivé urážení)

**DOPRAVA
A MOBILITA**
výzkumný tým

DĚKUJI ZA POZORNOST!

Radek Timoftej

Projekt č. CK0100067 s názvem Podpora alternativních řešení mobility v environmentálně citlivých oblastech je řešen s finanční podporou TA ČR.

UNIVERZITA J. E. PURKYNE V USTÍ NAD LABEM

STEM MARK

T A
Č R